

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2018:37 Att bryta ett våldsamt beteende – återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld

(dnr S2018/03375/JÄM)

Sammanfattning

Sandvikens kommun instämmer i att riktade insatser mot våldsutövare behövs för att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Vi instämmer också i att ansvaret behöver tydliggöras när det gäller det återfallsförebyggande arbetet för personer som utsätter närstående för våld. Vi anser att sådana insatser bland annat bör ingå i socialtjänstens ansvarsområden. Vi anser dock att förslagen till ändringar i socialtjänstlagen ska medföra en kostnadsberäkning enligt finansieringsprincipen. Detta eftersom de ekonomiska konsekvenserna av det nya ansvaret riskerar att inverka på socialtjänstens förutsättningar att fullgöra sitt ansvar inom övriga områden. Det krävs, utöver det som anges i betänkandet, ytterligare förtydliganden av gränsdragningen mellan landstingens/regionernas, socialtjänstens och kriminalvårdens olika ansvar.

Allmänna synpunkter

Sandvikens kommun anser att det i betänkandet inte tillräckligt tydligt framgår att barn i familjer där det förekommer våld per definition är våldsutsatta, oavsett till vem i familjen det fysiska våldet är riktat. Ett barn som bevittnar våld utsätts för psykiskt våld och är därmed ett brottsoffer.

14.1.1 Ansvar för insatser till personer som utsätter närstående för våld ska framgå av socialtjänstlagen

1. Finansieringsprincipen bör tillämpas och insatserna kostnadsberäknas från grunden. Skälen för detta är att ändringen i 5 kap. 11 § socialtjänstlagen (2001:453) innebär ett helt nytt ansvar för socialnämnden och därmed både praktiska och ekonomiska implikationer. I 5 kap 11 § SoL påtalas socialtjänstens ansvar för brottsoffer och deras närstående. I förarbetena till den aktuella bestämmelsen finns inget stöd för att ansvaret idag även skulle omfatta våldsutövare. Om finansieringsprincipen inte tillämpas kan detta

---

Individ och familjeomsorgsförvaltningen

Postadress
Sandvikens Kommun
Individ och
familjeomsorgsförvaltningen
811 80 Sandviken

Besöksadress

Telefon
026-24 00 00
Fax

E-post
individ.familjeomsorg@sandviken.se
Hemsida
www.sandviken.se

Organisationsnr
212000-2346
PlusGiro
3 22 28-9

komma att innebära negativa effekter inom andra av socialtjänstens ansvarsområden, då resurserna är begränsade.

2. Det är svårt att uttala sig om konsekvenserna av det nya ansvaret innan det är ordentligt utrett var gränsen går mellan hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens uppgifter.

14.1.2 Hälso- och sjukvården bör i större utsträckning arbeta med våldsproblematik

1. Vi instämmer i förslaget och anser att det är av yttersta vikt att Socialstyrelsen utreder innebörden av psykosocialt stöd, psykosocial behandling och psykologisk behandling och vad som skiljer dessa åt, för att tydliggöra gränsdragningen mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård. Vi vet att otydlighet gällande ansvarsfördelning har varit mycket negativt inom andra områden, såsom missbruks- och beroendevården, där individer riskerar att hamna mellan stolarna och samverkan kan vara konfliktfylld på grund av att det inte är tydligt uttalat vem som ska göra vad.

2. Vi ställer oss frågande till påståendet att hälso- och sjukvårdens engagemang i förändringsarbete med våldsutövare är olämpligt att regelstyra.

3. Vi anser att förslaget om barns behov av egen information är mycket viktigt. Barn som lever i familjer där våld förekommer bör ha samma möjligheter till egen information som barn till föräldrar med psykisk sjukdom eller missbruk.

14.2 Samordnade insatser

1. Vi tycker att det är ett bra förslag att även Kriminalvården ska ha rätt och skyldighet att medverka och ta initiativ till att en samordnad individuell plan upprättas. Då detta är en ny lagreglering bör finansieringsprincipen tillämpas och en kostnadsberäkning från grunden göras för socialtjänst och hälso- och sjukvård, likväl som för Kriminalvården.

2. Förslaget till ändring i 2 kap. 7 § SoL, om samordning av flera planer vid behov, är otydligt. Vi efterfrågar ett förtydligande av hur samordningen ska gå till. Det behövs också ett förtydligande av hur sekretessfrågorna ska lösas och hur myndigheterna ska förhålla sig till den våldsdrabbades utsatthet och förutsättningar att emotsätta sig en sådan samordning.

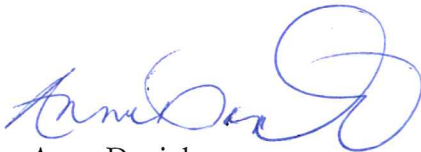
3. Ändringen i 2 kap. 7 § SoL, om polisens möjligheter att initiera SIP, behöver förtydligas. Redan i dag finns möjligheter för andra att påtala behov av SIP, varför det är otydligt vad skillnaden skulle bli med det nya förslaget. Det framgår inte klart om förslaget innebär att polisen ska ha rätt att tala om för andra att de ska inleda SIP, utan att de själva blir involverade. Vi anser att den som ska ha rätt att initiera SIP också ska ha skyldighet att medverka.

4. Vi instämmer i att Socialstyrelsen bör få i uppdrag att förtydliga hur SIP ska användas i arbetet med våldsutövare och våldsutsatta.

14.4 Centrum för samordning och kunskapsutveckling kring förändringsarbete med våldsutövare ska inrättas hos socialstyrelsen

Beslut om att inrätta ytterligare ett centrum, utöver de två som redan finns, kräver ett mycket genomtänkt upplägg, bland annat för att undvika stuprörseffekter. Vi anser att man noga bör beakta innebörden av ett nytt centrum och överväga att organisera detta tillsammans med något av de övriga kunskapscentrumen för våld. Om samordning och kunskapsutveckling om våldsutövande lyfts ut från området som helhet kan möjliga positiva synergieffekter gå om intet och negativa konsekvenser uppstå.

Underskrifter

Anna Danielsson
Förvaltningschef
Individ- och
familjeomsorgsförvaltningen

Ewa Lönn
Verksamhetsutvecklare
Individ- och
familjeomsorgsförvaltningen

